Grunngitt spørsmål til Formannskapet 15. oktober 2026

Spørsmål til kommunedirektøren om automatisert byggesaksbehandling

Stavanger kommune har som første kommune i Norge tatt i bruk automatisert behandling og vedtak i enkelte byggesaker. Kommunal- og distriktsdepartementet peker på at løsningen kan frigjøre kapasitet i kommunene, redusere behandlingstidene og gi bedre service til innbyggere og næringsliv.

Søknadsløsningen er resultatet av tett samarbeid mellom Stavanger kommune, Norkart, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)og leverandøren av saksbehandlersystemet som Stavanger kommune bruker til å behandle byggesaker. Den første automatiserte saken i Stavanger ble behandlet på under ett minutt.

Selv om Sortland kommune har fått ned noe av køen på byggesaker, har man fortsatt betydelige utfordringer på byggesaksområdet. Arbeidspresset beskrives som svært høyt, samtidig som omtrent halvparten av sakene som er ferdigbehandlet så langt i år har hatt så store fristoverskridelser at hele byggesaksgebyret har falt bort.

På denne bakgrunn ønsker jeg å stille følgende spørsmål:

1. **Har kommunedirektøren vurdert muligheten for å ta i bruk automatisert behandling av enkle og standardiserte byggesaker i Sortland kommune?**
2. **Vil kommunedirektøren ta kontakt med kommunens leverandør av saksbehandlingssystem, ACOS, og eventuelt Direktoratet for byggkvalitet, for å avklare hvilke muligheter Sortland kommune har for å ta i bruk automatisert byggesaksbehandling?**
3. **Hvilke typer byggesaker kan etter kommunedirektørens vurdering være aktuelle for automatisert behandling i Sortland, eksempelvis piperehabilitering, ferdigattester eller andre standardiserte saker?**
4. **Hvilke gevinster mener kommunedirektøren en slik løsning kan gi for en byggesaksavdeling som i dag har høyt arbeidspress og restanser – både når det gjelder saksbehandlingstid, frigjort kapasitet og service til innbyggere og næringsliv?**
5. **Hvilke økonomiske gevinster kan automatisering gi kommunen, blant annet gjennom mer effektiv ressursbruk og ved at flere saker behandles innen lovpålagte frister slik at kommunen unngår bortfall av byggesaksgebyrer?**
6. **Vil kommunedirektøren på bakgrunn av dette vurdere å gå videre med en konkret utredning av automatisert byggesaksbehandling i Sortland kommune?**

Roar Wessel-Olsen
Sortland Høyre

1. Svar: Ja, dette er noe administrasjonen er i gang med å undersøke. Det er engasjert en ekstern konsulent, AFRY Norway Advisory AS, for å bistå oss med prosessforbedring av byggesaksbehandlingen. De er nesten ferdige med kartleggingen, og vi avventer en rapport fra dem. AFRY har i denne forbindelse satt oss i kontakt med Molde kommune som har lyktes med å ta i bruk KI i saksbehandlingen, og vi vil forhåpentlig få en presentasjon av deres løsninger.

2. Svar: Som nevnt ovenfor avventer vi rapport fra AFRY, og en presentasjon av Molde kommune. Deretter ser vi for oss å ta kontakt med aktuelle leverandører.

3. Svar: Vi har ikke ressurser til å være en pilotkommune, så i første omgang vil det være løsninger som er utprøvd av andre kommuner som er aktuelle for oss å ta i bruk. Pr. nå er vi kjent med at følgende løsninger finnes:
    - KI-moduler for opplæring av byggesaksbehandlere
    - KI-basert mottakskontroll
    - Automatisert behandling av søknader om piperehabilitering
    - Automatisert behandling av søknader om ferdigattest

    Vi vil imidlertid følge utviklingen nøye, og ønsker å ta i bruk nye løsninger etter hvert som de blir utprøvd og implementert hos andre kommuner.

4. Svar: På sikt håper vi at bruk av KI vil gi oss flere gevinster. Særlig hvis vi kan bruke KI til mottakskontroll, vil vi nok se at arbeidspresset går ned, og at dette igjen fører til lavere turnover. Med lavere arbeidspress vil vi få bedre tid til å gi veiledning og yte service til innbyggere og næringsliv, og dette vil forhåpentlig bidra til å gjenoppbygge kommunens omdømme.

5. Svar: Økonomisk gevinst vil først og fremst være at vi unngår bortfall av gebyrer, ved at vi klarer å behandle byggesøknader innenfor lovpålagte frister.

6. Svar: Ja, vi er allerede i gang med å utrede bruk av KI, selvbetjeningsløsninger og automatisert saksbehandling, ikke bare innenfor byggesak, men også på andre områder. Dette vil fremgå av handlingsplan for digitalisering 2026-2029, som er under utarbeidelse.